

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**IŠANKSTINIO TYRIMO ATASKAITA
VŠĮ K. GRINIAUS SLAUGOS IR PALAIKOMOJO GYDYMO LIGONINĖS VEIKLOS
VERTINIMAS**

2023 m. balandžio 24 d. Nr. AP-3

Kaunas

Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Kauno miesto savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Kauno miesto savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Daugiau informacijos galima rasti internetinėje svetainėje www.kaunas.lt.

Audito grupė: Rita Pucilauskienė (grupės vadovė), Marija Anna Čibirauskienė, Rita Danielė.

Ataskaita pateikta: VšĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės direktorei, Kauno miesto savivaldybės merui, Kauno miesto savivaldybės kontrolės komitetui, Kauno miesto savivaldybės administracijai.

TURINYS

SANTRAUKA	4
Audituojamo objekto svarba.....	4
Išankstinio tyrimo tikslas ir apimtis.....	5
Pagrindiniai išankstinio tyrimo rezultatai	6
1. Registracijos sistema / įrankis neatspindi realaus vietų poreikio	6
2. Teikiamų paslaugų bazinės kainos turėtų būti didesnės	6
Priežastys, dėl kurių auditas baigiamas išankstiniu tyrimu	7
Pokyčiai išankstinio tyrimo metu.....	7
Geroji praktika	7
IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI	8
1. Registracijos sistema / įrankis neatspindi realaus vietų poreikio	10
2. Įstaiga negali patenkinti pacientų poreikio gauti mokamas paslaugas	12
3. Paslaugų bazinės kainos turėtų būti didesnės	12
4. Įstaigos vidaus kontrolės aplinka ir jos organizavimas vertintinas gerai.....	13
5. Kiti pastebėjimai.....	13
Planuojami ir vykdomi pokyčiai.....	14
PRIEDAI	15
Santrumpos ir sąvokos.....	15
Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	17

SANTRAUKA

Audituojamo objekto svarba

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos iniciatyva, nuo 2022 m. spalio 1 dienos pasikeitė palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos reikalavimai. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimas yra vienas iš Aštuonioliktosios Vyriausybės prioritetinių projektų¹. Naujais reikalavimais siekiama užtikrinti geresnę stacionarinės slaugos kokybę.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintas Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikimo reikalavimų ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašas² numato, kad palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga apima simptominio gydymo ir slaugos paslaugas bet kurio amžiaus asmenims, kai yra aiški ligos diagnozė ir nereikalingas aktyvus gydymas. Palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga yra skirstoma į bendrąją slaugą, demencija sergančių pacientų slaugą ir vegetacinės būklės pacientų slaugą. Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos gavėjai yra asmenys, kurie negali savimi pasirūpinti ir kuriems reikalinga nuolatinė sveikatos priežiūros specialistų priežiūra, užtikrinant pagrindinius fiziologinius poreikius ir (ar) simptominių gydymą bei slaugą, kai nepakanka ambulatorinių slaugos paslaugų namuose.

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos spaudos tarnybos viešai skelbiama informaciją naujoji tvarka numato, kad nepriklausomai nuo to, kokia liga serga pacientai, jiems bus teikiama palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga, jeigu jie negali savimi pasirūpinti ir jiems reikalinga nuolatinė sveikatos priežiūros specialistų priežiūra.

Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų prieinamumas yra labai aktualus kiekvienam namų ūkiui, kurio nors vienas narys susiduria su lėtinėmis ligomis, nes neformali slauga, kurią dažniausiai teikia šeimos nariai, reikalauja ne tik specifinių žinių, bet ir didelių išlaidų (slaugantis šeimos narys turi nustoti dirbti, kad galėtų skirti pakankamą dėmesį ir laiko slaugomam šeimos nariui, o tai padidina socialinę ir namų ūkio ekonominę naštą).

Audito objektas – viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veikla – teikiamos stacionarios palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyviosios pagalbos paslaugos.

¹ Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, antrasis skirsnis, projekto „Asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimas“, p. 115.4.

² LR Sveikatos apsaugos ministerijos 2012 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-393 „Dėl Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikimo reikalavimų ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Pagal Higienos instituto Sveikatos informacinio centro pateiktus duomenis³, viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė 2020 metais hospitalizavo 1058 ligonius (vidutinis hospitalizuoto asmens gulėjimo laikas 86,34 lovadieniai), 2021 metais – 1086 ligonius (vidutinis gulėjimo laikas – 112,07 lovadieniai), 2022 metais – 1408 ligonius (vidutinis gulėjimo laikas – 76,63 lovadieniai).

Išankstinio tyrimo tikslas ir apimtis

Išankstinio tyrimo tikslas – įvertinti VšĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veiklą – teikiamų stacionarių palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvosios pagalbos paslaugų rezultatyvumą, siekiant užtikrinti paciento interesus.

Pagrindiniais išankstinio tyrimo klausimais siekėme išsiaiškinti:

- teikiamų stacionarių palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvosios pagalbos paslaugų teisinį reglamentavimą;
- pacientų poreikio, iš karto gauti stacionaraus palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvosios pagalbos paslaugas, tenkinimą;
- registracijos sistemos / įrankio – eilių valdymo funkcionalumą;
- viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės teikiamų paslaugų įkainių ir savikainos santykį;
- viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės darbo užmokesčio pokyčius.

Audituojamas subjektas – VšĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė.

Audituojamas laikotarpis – 2020 m. sausio 01 d. – 2023 m. kovo 31 d.

Rinkome informaciją ir organizavome susitikimus su viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės administracijos darbuotojais, Kauno miesto savivaldybės administracijos Sveikatos apsaugos ir E. paslaugų ir informacinių technologijų skyriaus darbuotojais.

Audito apribojimai – nėra.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴.

³ Internetinė nuoroda – https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=254

⁴ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“. Internetinė nuoroda –

https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/ISSAI_3000_2016_LTv3_2018_07_02.pdf

Pagrindiniai išankstinio tyrimo rezultatai

Realus pacientų poreikis gauti teikiamas stacionarias palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyviosios pagalbos paslaugas leistų išsamiau įvertinti viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veiklą tiek pačios įstaigos vadovui, tiek ir steigėjui. Realus pacientų poreikis – tai rodiklis, kurio detalesnė analizė leistų priimti sprendimus dėl galimos įstaigos plėtros, siekiant patenkinti pacientų poreikius. Nustatyti teikiamų paslaugų įkainiai susiaurina įstaigos vadovo galimybes tinkamai organizuoti ligoninės veiklą. Teikiamų paslaugų įkainiai neskatina tenkinti demencija sergančių, vegetacinės būklės ar paliatyvių pacientų poreikius.

1. Registracijos sistema / įrankis neatspindi realaus vietų poreikio

Registravimo į viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninę sistemą / įrankį sukūrė Kauno miesto savivaldybės administracijos darbuotojai. Įrankio nereglamentuoja Kauno miesto savivaldybės institucijų teisės aktai. Pacientų registravimo į viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninę tvarkos aprašas reglamentuoja stacionarizavimo eiliškumą ir valdymą ligoninės stacionaro skyriuose tiek, kiek tai susiję su Įstaigos vidiniu darbo proceso valdymu. Registracijos sistema neatspindi realaus vietų poreikio. Registracijos sistema yra tik įrankis pacientui ar paciento artimajam registruotis, tačiau neturi jokių indentifikavimo žymų ir nenumatyta atsakomybė registraciją nutraukti pasibaigus poreikiui, pvz. pacientui mirus. Į registracijos sistemą gali registruotis visi Lietuvos Respublikos gyventojai, todėl registracijos sistema neatspindi realaus Kauno miesto poreikio. Minėtoje sistemoje užsiregistravusių asmenų skaičius negali būti laikomas rodikliu, parodančiu pacientų poreikio tenkinimą.

2. Teikiamų paslaugų bazinės kainos turėtų būti didesnės

Viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės administracija pateikė išsamią teikiamų paslaugų sąnaudų analizę ir apskaičiavo teikiamų paslaugų įkainius. Santykinis vidutinis lovodienio įkainis (nevertinant slaugos specifikos) – 85,52 Eur. Vegetacinės būklės paciento slaugos įkainis turėtų būti 132,06 Eur, arba 26,59 Eur didesnis, nei numatomas. Demencija sergančio paciento slaugos įkainis turėtų būti 118,24 Eur, arba 19,23 Eur didesnis, nei numatomas. Paliatyvaus paciento slaugos įkainis turėtų būti 143,50 Eur, arba 66,23 Eur didesnis, nei numatomas.

Priežastys, dėl kurių auditas baigiamas išankstiniu tyrimu

Išankstinio tyrimo metu, renkant informaciją apie viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veiklą, susipažinome su valstybės planuojamais slaugos ir globos paslaugų pokyčiais, kurių pagrindinis tikslas – integruoti slaugos ir globos sistemas ir suteikti kuo daugiau paslaugų namuose⁵. Pagal prieinamą informaciją viešojoje erdvėje⁶ nėra aišku, kokias paslaugas galės teikti viešoji įstaiga K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė.

Įvertinus planuojamus pokyčius, tęsti auditą ir atlikti pagrindinį tyrimą netikslinga. Tolimesnis viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veiklos nagrinėjimas ir analizavimas gali prarasti aktualumą ir naudingumą bei nebus sukurta audito pridėtinė vertė, todėl nuspręsta auditą baigti išankstiniu tyrimu. Tačiau išankstinio tyrimo rezultatai yra aktualūs ir galėtų prisidėti tobulinant viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veiklą, todėl vykstančius pokyčius stebėsime.

Pokyčiai išankstinio tyrimo metu

Lietuvos Respublikos Seimo VI (pavasario) sesijos darbų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. XIV-1807, II skyriaus šeštojo skirsnio 5 punkte numatytas Ilgalaiškės priežiūros paslaugų teikimo modelio įgyvendinimo Lietuvoje reglamentavimas⁷.

Geroji praktika

Viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės vadovas ir administracijos darbuotojai išankstinio tyrimo metu noriai bendradarbiavo, teikė visą prašomą informaciją laiku, nedelsiant reagavo į pastebėjimus ir priėmė reikiamas priemones pastebėtiems neatitikimams ištaisyti. Išankstinio tyrimo metu pastebėjome, kad viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės vadovas ne tik skatina darbuotojų tobulėjimą ir iššūkių įveikimą, bet ir skiria labai didelį dėmesį pacientams teikiamų paslaugų kokybei.

⁵ Internetinė nuoroda – https://www.lrt.lt/naujienos/sveikata/682/1935741/matulas-prezidentas-vra-girdimas-ilgalaiikes-prieziuros-istatymas-bus-priimtas?fbclid=IwAR03NgthrHnrGxUd14xTvpM74u_xRFejKlAhTdftRKAXAWDcR1B4ilCAUvA

⁶ Internetinė nuoroda – https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/Veiklos_sritys/Tinklo%20reforma/Ilgalai%C4%97s%20prie%C5%BEi%C5%ABros%20paslaug%C5%B3%2C%20teikiam%C5%B3%20vieno%20langelio%20principu%2C%20modelis.pdf

⁷ Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIV-1807 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VI (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ II skyriaus „Vyriausybės ir Seimo komitetų siūlomi teisės aktų projektai, įgyvendinantys pasirinktus prioritetus“ šeštojo skirsnio „Ilgas ir visavertis sveiko žmogaus gyvenimas“ 5 punktas „Ilgalaiškės priežiūros paslaugų teikimo modelio įgyvendinimo Lietuvoje reglamentavimas“

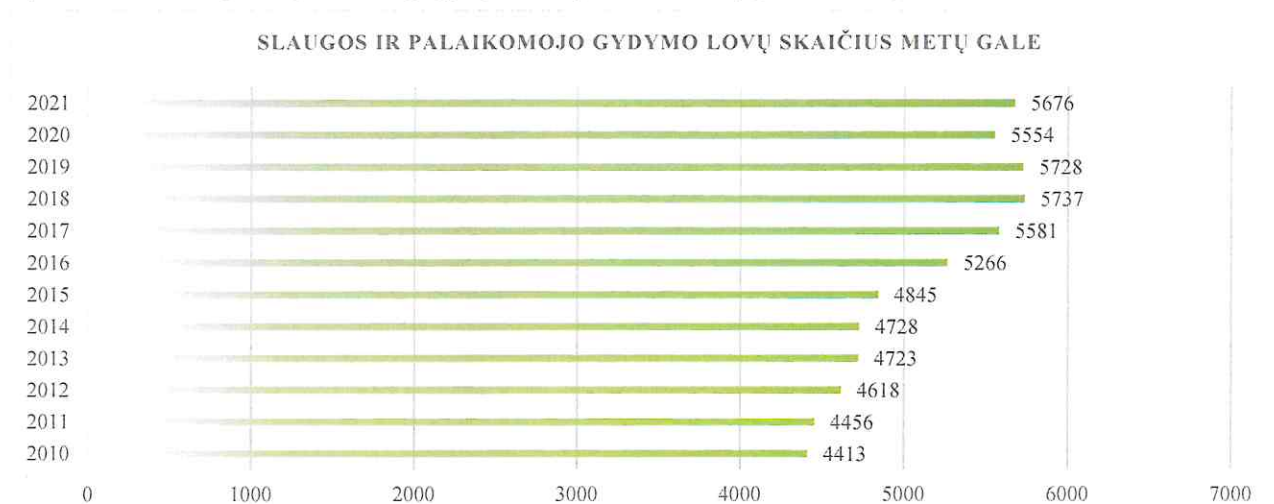
IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI

Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos gavėjai yra asmenys, kurie negali savimi pasirūpinti ir kuriems reikalinga nuolatinė sveikatos priežiūros specialistų priežiūra, užtikrinant pagrindinius fiziologinius poreikius (valgymas, asmens higiena, šlapinimosi ir tuštinimosi funkcijos ir kt.) ir (ar) simptominių gydymą bei slaugą, kai nepakanka ambulatorinių slaugos paslaugų namuose.⁸

Pacientai į slaugos ligoninę ar slaugos skyrių hospitalizuojami, kai yra nustatyta galutinė diagnozė ir nereikia tirti papildomai. Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugos 120 dienų per kalendorinius metus yra apmokamos ligonių kasų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, tad pacientui papildomai už jas mokėti nereikia. Hospitalizavus pacientą į palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugą teikiančią įstaigą, kas 30 dienų turi būti vertinama galimybė slaugyti pacientą namuose. Slaugos paslaugoms būtinas gydančio gydytojo siuntimas. Slaugos ligoninę pacientas arba jo artimieji gali išsirinkti patys. Svarbiausia, kad pasirinkta ligoninė būtų pasirašiusi sutartį su teritorine ligonių kasa.

Higienos instituto Sveikatos informacinio centro duomenimis, Lietuvoje slaugos ir palaikomojo gydymo lovų skaičius nuo 2010 metų iki 2019 metų nuolat didėjo, 2020 metų pabaigoje fiksuotas sumažėjimas, tačiau 2021 metų pabaigoje vėl padidėjo (1 paveikslėlis).

1 paveikslėlis. Slaugos ir palaikomojo gydymo lovų skaičius metų gale Lietuvoje

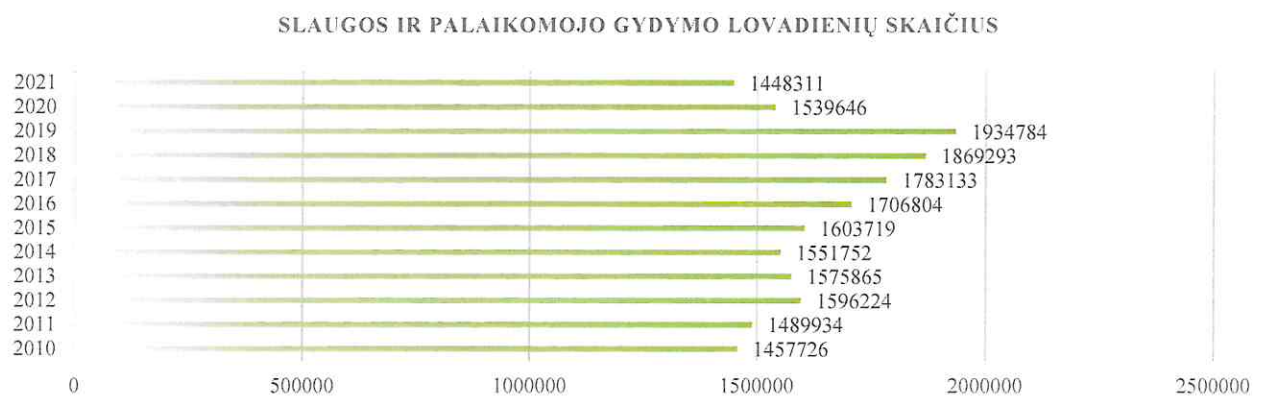

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Higienos instituto Sveikatos informacinio centro duomenis

⁸ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. V-393 „Dėl Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 6 punktas Galiojanti suvestinė redakcija (nuo 2023-01-01)

Higienos instituto Sveikatos informacinio centro duomenimis, Lietuvoje slaugos ir palaikomojo gydymo lovadienių skaičius nuo 2010 metų iki 2019 metų nuolat didėjo, 2020 metų pabaigoje fiksuotas žymus sumažėjimas, 2021 metų pabaigoje sumažėjimas taip pat (2 paveikslėlis).

2 paveikslėlis. Slaugos ir palaikomojo gydymo lovadienių skaičius Lietuvoje

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Higienos instituto Sveikatos informacinio centro duomenis

Viešoji įstaiga K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė teikia pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros stacionarines paslaugas Kauno mieste. Įstaigos steigėja Kauno miesto savivaldybė. Įstaigos veiklos tikslas – stiprinti Lietuvos gyventojų sveikatą ir teikti kokybiškas sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas, nurodytas Įstaigos licencijoje⁹.

Higienos instituto Sveikatos informacinio centro duomenimis, viešojoje įstaigoje K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninėje 2018-2022 metais slaugos ir palaikomojo gydymo lovų skaičius metų gale pateikiamas 3 paveikslėlyje.

3 paveikslėlis. Viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės slaugos ir palaikomojo gydymo lovų skaičius metų gale 2018-2022 metais

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Higienos instituto Sveikatos informacinio centro duomenis

⁹ Viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės įstatai 2021 m. sausio 5 d. įregistruoti Juridinių asmenų registre

Lovų sumažėjimą lėmė nuo 2022 m. spalio mėnesio pasikeitę palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos reikalavimai, kuriais nustatyti gydymo įstaigose palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugą teikiančių sveikatos priežiūros specialistų krūviai (iki šiol krūviai buvo tik rekomendaciniai).

Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos nauji reikalavimai leidžia teikti kokybiškesnę paslaugą, tačiau būtina įsitikinti, ar tenkinami pacientų interesai ir poreikis gauti jiems priklausomas paslaugas.

1. Registracijos sistema / įrankis neatspindi realaus vietų poreikio

Registravimo į įstaigą sistemą / įrankį sukūrė Savivaldybės administracijos darbuotojai. Įrankio nereglementuoja Savivaldybės institucijų teisės aktai. Pacientų registravimo į viešąją įstaigą K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninę tvarkos aprašas reglamentuoja stacionarizavimo eiliškumą ir valdymą ligoninės stacionaro skyriuose tiek, kiek tai susiję su Įstaigos vidiniu darbo proceso valdymu. Aprašas numato, kad: kai pacientai registruojasi patys, ar juos registruoja artimieji, jie guldomi planine tvarka, t. y., kai lova atsilaisvina suėjus Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis finansuojamam dienų skaičiui (šiuo metu 120 dienų) arba pacientui išvykus anksčiau; kai pacientus registruoja sveikatos priežiūros specialistai, tokie pacientai gali būti guldomi tiek planine, tiek ir neplanine tvarka, nes apraše numatyta, kad nenumatyta atsiradus laisvai vietai pirmumo teisė stacionarizavimui yra suteikiama registruotiems pacientams iš klinikinių ligoninių stacionarų. Taigi iš aprašo nuostatų matyti, kad įstaigos pacientui mirus arba jį išskėlus į kitą stacionarą, į atsilaisvinusią vietą gali pretenduoti tik registruoti klinikinių ligoninių stacionaro pacientai.

Pirmumo Kauno miesto savivaldybės gyventojams nėra nustatyta. Kauno miesto savivaldybės institucijos nėra reglamentavusios nei registravimo tvarkos, nei eilių judėjimo tvarkos. Pastebėtina, kad Vilniaus miesto savivaldybė reguliuoja patekimo į slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugas teikiančias sveikatos priežiūros įstaigas tvarką ir eiliškumą, nustatydama pirmenybę turinčias pacientų grupes. Išankstinio tyrimo metu nenagrinėta, kiek toks reguliavimas atitinka valstybinį teisinį reguliavimą, ypač dėl pacientų teisių pasirinkti paslaugas teikiančią įstaigą, todėl formuluoti rekomendacijos išankstinio tyrimo metu įstaigos savininkei Kauno miesto savivaldybei reguliuoti eilių susidarymą, judėjimą, siekiant patenkinti pirmiausia respublikinių gydymo įstaigų stacionaro pacientų ir Kauno miesto savivaldybės gyventojų poreikius, netikslinga.

Registracijos sistema neatspindi realaus vietų poreikio. Registracijos sistema yra tik įrankis pacientui ar paciento artimajam registruotis, tačiau neturi jokių indentifikavimo žymų ir nenumatyta atsakomybė registraciją nutraukti pasibaigus poreikiui gauti paslaugą, pvz. asmens mirties atveju.

Į registracijos sistemą gali registruotis visi Lietuvos Respublikos gyventojai, todėl registracijos sistema neatspindi realaus Kauno miesto savivaldybės poreikio.

1 lentelėje pateikiame duomenis, gautus iš Įstaigos, kurie parodo kaip kito registracijos sistemoje paslaugų laukiančių pacientų kiekis kiekvieną pirmadienį išankstinio tyrimo metu, išskyrus 2023 m. vasario 13 d.

1 lentelė. Įstaigos pateikti duomenys iš registravimo sistemos.

Eil. Nr.	Data	Viso užsiregistravusių eilėje pacientų skaičius registracijos sistemoje		Nepatenkinti prašymai fiksavimo dieną		Pacientų skaičius, kuriems baigėsi gydytojo siuntimas, tačiau laisvos lovos Įstaigoje nebuvo		Paiškinimas, kodėl nepatenkinti prašymai asmenų, kuriems belaukiant eilėje baigėsi gydytojo siuntimas
		Asmenų skaičius	Pokytis	Asmenų skaičius	Pokytis	Asmenų skaičius	Pokytis	
1	2023-02-01	261	0	192	0	0	0	Nėra.
2	2023-02-06	277	16	217	25	1	1	Vienam pacientui pasibaigęs siuntimo galiojimo laikas (paciento pagrindinė diagnozė – demencija. Demencija sergantiems pacientams paslaugos teikiamos tik Vičiūnų skyriuje, kuriame yra 12 vietų, šiuo metu visos vietos užimtose.)
3	2023-02-20	304	27	223	6	3	2	Trijų pacientų pasibaigęs siuntimo galiojimo laikas (pacientų pagrindinė diagnozė – demencija. Demencija sergantiems pacientams paslaugos teikiamos tik Vičiūnų skyriuje, kuriame yra 12 vietų, šiuo metu visos vietos užimtose, vienas iš šių pacientų atvyksta 2023-02-22)
4	2023-02-27	260	-44	167	-56	7	4	Septynių pacientų pasibaigęs siuntimo galiojimo laikas, tai demencija sergantys pacientai arba pacientai, kuriems reikia uždaro skyriaus.
5	2023-03-06	278	18	191	24	8	1	Aštuonių pacientų pasibaigęs siuntimo galiojimo laikas, tai demencija sergantys pacientai arba pacientai, kuriems reikia uždaro skyriaus.
6	2023-03-13	276	-2	187	-4	6	-2	Šešių pacientų pasibaigęs siuntimo galiojimo laikas, tai demencija sergantys pacientai arba pacientai, kuriems reikia uždaro skyriaus.
7	2023-03-20	282	6	194	7	6	0	Šešių pacientų pasibaigęs siuntimo galiojimo laikas, tai demencija sergantys pacientai arba pacientai, kuriems reikia uždaro skyriaus.
8	2023-03-27	303	21	198	4	10	4	Dešimties pacientų pasibaigęs siuntimo galiojimo laikas, tai demencija sergantys pacientai arba pacientai, kuriems reikia uždaro skyriaus.

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal pateiktus viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės duomenis

Pagal lentelėje surinktus duomenis, matome, kad didesnio kitimo patenkinant pacientų poreikį eilėje nėra. Tokia situacija bus tol, kol nesibaigs 120 dienų nuo kalendorinių metų pradžios (nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d.), nebent pacientai miršta ar yra perkelti į kitas įstaigas. Lentelės 4 eilutėje fiksuotas žymus sumažėjimas, tačiau jis atsirado todėl, kad įstaigos darbuotoja, atsakinga už susisiekimą su užsiregistravusiais asmenimis, susiskambino su užsiregistravusiais asmenimis ir patikrino duomenis, ar jiems vis dar aktualios įstaigos teikiamos paslaugos. Po minėto patikrinimo buvo nustatyta, kad daugiau nei 50 užsiregistravusių asmenų įstaigos teikiamos paslaugos tapo nebereikalingos arba nebeaktualios.

Išanalizavus ir įvertinus duomenis, galima teigti, kad norint turėti pakankamai tikslius duomenis apie laukiančius paslaugos pacientus, reikėtų registracijos sistemą tobulinti arba sukurti naują įrankį, kuriame būtų galima aiškiai identifikuoti gydytojo siuntimo duomenis (tam, kad būtų galima įvertinti, ar priklauso įstaigos teikiamos nemokamos paslaugos), identifikuoti bei patvirtinti registraciją atlikusio asmens tapatybę (pasitaiko atvejų, kai susisiekus nurodytais kontaktais asmuo tikina, kad registracijos sistemoje nesiregistravo) bei įpareigoti anuluoti įrašą asmenį, atlikusį įrašą registravimo sistemoje, pasikeitus situacijai.

2. Įstaiga negali patenkinti pacientų poreikio gauti mokamas paslaugas

Viešoji įstaiga K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė negali patenkinti pacientų poreikio gauti mokamas paslaugas, nes tokias paslaugas gali teikti tik tuomet, kai yra pilnai patenkinta nemokamų paslaugų laukiančių pacientų eilė (2023 m. kovo 27 d. užsiregistravusių asmenų skaičius – 303).

Įstaiga 2020 metais sudarė 42 mokamų paslaugų teikimo sutartis, pagal kurias suteikta paslaugų už 30,2 tūkst. eurų. Įvertinus tai, kad 2019 metais mokamų paslaugų suteikta už 78,5 tūkst. eurų, šis rodiklis sumažėjo 38,5 procento. Įstaiga 2021 metais sudarė 30 mokamų paslaugų sutarčių, pagal kurias suteikta paslaugų už 51,96 tūkst. eurų. 2021 metais suteiktos mokamos paslaugos išaugo 28,8 procento, palyginus jas su 2020 metais. Įstaiga 2022 metais sudarė 59 mokamas paslaugų sutartis, pagal kurias suteikta paslaugų už 169,9 tūkst. eurų. 2022 metais suteiktos mokamos paslaugos išaugo 227,0 procento, palyginus su 2021 metais.

3. Paslaugų bazinės kainos turėtų būti didesnės

Viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės teikiamų paslaugų kainas nustato Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija, t. y. kainos yra reguliuojamos valstybės. Įstaiga neturi įtakos jų pokyčiams. Apdraustųjų asmens sveikatos priežiūros išlaidos apmokamos vadovaujantis įstaigos ir Kauno Teritorinės ligonių kasos sutartimis. Teritorinės ligonių kasos sutartys sudaromos Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka pagal Valstybinės ligonių kasos direktoriaus patvirtintas sutarčių tipines formas¹⁰.

Audituojamu laikotarpiu bazines kainas nustatė Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija 2011 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. V-1145 redakcija, patvirtinta 2019 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-872, ir galiojusi nuo 2019 m. gruodžio 12 d. iki 2020 m. birželio 4 d. Kainos nesikeitė iki pat jų panaikinimo nuo 2023 m. sausio 1 d., tik nuo 2020 m. birželio 5 d. paslaugų bazinių kainų

¹⁰ Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnis 1 dalis

lentelės pastaba papildyta, nustatant, kad I 120 dienų per kalendorinius metus terminą neįskaičiuojamas Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino laikotarpis. Kito tik bazinių kainų balo vertė nuo 1 iki 1,264 Eur.

Paslaugų teikimo sąnaudų skaičiavimai rodo, kad paslaugų bazinės kainos turėtų būti didesnės. 2020-2022 metų visos veiklos patirtos sąnaudos viršijo veiklos pajamas 285,6 tūkst. eurų. Vidutiniškai per metus vienai slaugos ligoninių stacionaro lovai tenka 16372 eurai veiklos sąnaudų, audituojamo subjekto – 16895,40 eurai. Minėtas rodiklis yra 523 eurai didesnis negu vidutinis. Vidutiniškai per mėnesį vienai slaugos ligoninių stacionaro lovai tenka 1365 eurai veiklos sąnaudų, audituojamo subjekto – 1407,9 eurai. Minėtas rodiklis yra 43 eurai didesnis negu vidutinis. Įstaiga pateikė paslaugų teikimo sąnaudų skaičiuoklę, pagal kurią santykinis lovodienio įkainis sudaro 85,52 Eur. Vegetacinės būklės paciento slaugos įkainis turėtų būti 132,06 Eur, arba 26,59 Eur didesnis, nei numatomas. Demencija sergančio paciento slaugos įkainis turėtų būti 118,24 Eur, arba 19,23 Eur didesnis, nei numatomas. Paliatyvus paciento slaugos įkainis turėtų būti 143,50 Eur, arba 66,23 Eur didesnis, nei numatomas. Apie tai įstaiga yra informavusi tiek Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministeriją, tiek Valstybinę ligonių kasą, Kauno teritorinę ligoninių kasą, tiek ir įstaigos savininkės Kauno miesto savivaldybės administraciją.

4. Įstaigos vidaus kontrolės aplinka ir jos organizavimas vertintinas gerai

Įvertinus surinktą informaciją ir vidaus administravimo dokumentus apie Įstaigoje esamą kontrolės aplinką ir vidaus kontrolės organizavimą, Įstaigos vidaus kontrolės aplinka ir jos organizavimas vertintinas gerai. Esama valdymo organizacinė struktūra tinkamai paskirsto teises ir pareigas bei atsakomybę, Įstaigos veiklos planavime ir valdyme reikšmingų nukrypimų ar neatitikimų nenustatyta, kontrolės veikla vyksta visoje organizacijoje – patvirtinti vidaus tvarką reglamentuojantys dokumentai ir tvarkų aprašai, audituojamu laikotarpiu vidaus reglamentavimas intensyvus, susijęs su valdymo organizavimo pokyčiais ir paslaugų kokybės gerinimu. Galimų rizikos veiksnių nenustatyta.

5. Kiti pastebėjimai

Palyginus, teikiamų paslaugų vertinimo rodiklius (kiek vienam ligoninės darbuotojui tenka lovodienių per metus, kiek dienų buvo užimtose slaugos ir palaikomojo gydymo lovos per metus, kokią dalį veiklos sąnaudose sudaro sąnaudos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, vidutinę komunalinių ir ryšių paslaugų sąnaudų dalį pagrindinės veiklos sąnaudose, kiek vidutiniškai per metus vienai slaugos ligoninių stacionaro lovai tenka veiklos sąnaudų), lyginant su kitomis

panašiomis įstaigomis Lietuvoje, nustatyta, kad Įstaigos rodikliai yra artimi vidurkiui arba nežymiai aukštesni.

Lyginant audituojamos Įstaigos bendrosios slaugos paslaugą (kodas 3963) su privačių įstaigų kainomis, tai įstaigos kaina – 73,99 Eur – artima privačių paslaugų tiekėjų kainų bendram vidurkiui – 69,5 Eur (71 Eur (Addere), 100 Eur (Gemma) ir 37,5 Eur (Gyvenimo gija). Privačių panašaus pobūdžio paslaugas teikiančių sveikatos priežiūros įstaigų yra labai mažai.

Audituočių problemų personalo administravimo srityje nenustatyta. Etatų įvedimą lėmusios priežastys: poreikis Įstaigos veikloje, struktūriniai pertvarkymai, darbo organizavimo pakeitimai, perteklinių darbo funkcijų, tapusių tokiomis dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su darbdavio veikla, atsisakymas, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinės sutarties ir valstybės teisės aktų reikalavimų užtikrinimas (įskaitant minimaliosios mėnesinės algos pakeitimus).

Planuojami ir vykdomi pokyčiai

Viešojoje įstaigoje K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninėje nesant vieningos duomenų apie suteikiamas paslaugas pacientams bazės, neužtikrinamas aiškus duomenų atsekamumas, dėl ko paprastai ir be didelių laiko sąnaudų neįmanoma patikrinti Kauno Teritorinės ligonių kasos ataskaitose pateiktų duomenų pagrįstumo. Įstaigoje pradėta kurti vieninga duomenų bazė ir veiklos valdymo priemonių sistema, nukeipta į tikslų ir patikimų duomenų apie suteiktas paslaugas pacientams kaupimą, sisteminimą ir analizavimą.

Kauno miesto savivaldybės
kontrolės ir audito tarnybos kontrolierė

Žana Gasparavičienė

Kauno miesto savivaldybės
kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji patarėja

Rita Pucilauskienė

Išankstinio tyrimo ataskaitos
VšĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo
gydymo ligoninės veiklos vertinimas
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Bendroji slauga – palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga, teikiama asmenims (išskyrus demencija sergančius asmenis), kuriems dėl somatinių ligų ir organizmo sistemų pažeidimų nustatytas bendras funkcinis sutrikimas ir kurie kasdieniame gyvenime yra visiškai priklausomi arba beveik visiškai priklausomi nuo kitų žmonių pagalbos¹¹.

Demencija sergančių pacientų slauga – palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga, teikiama demencija sergantiems asmenims, kuriems dėl somatinių ligų ir pažeidimų nustatytas bendras funkcinis sutrikimas ir kurie kasdieniame gyvenime yra visiškai priklausomi arba beveik visiškai priklausomi nuo kitų žmonių pagalbos¹².

Kokybiškos sveikatos priežiūros paslaugos – prieinamos, saugios, veiksmingos sveikatos stiprinimo, ligų prevencijos, diagnostikos, ligonių gydymo ir slaugos paslaugos, kurias tinkamam pacientui, tinkamu laiku, tinkamoje vietoje suteikia tinkamas sveikatos priežiūros specialistas ar sveikatos priežiūros specialistų komanda pagal šiuolaikinio medicinos ir slaugos mokslo lygį ir gerą patirtį, atsižvelgdami į paslaugos teikėjo galimybes ir paciento poreikius bei lūkesčius, juos tenkindami ar viršydami¹³.

Paliatyvioji pagalba – paciento, sergančio pavojinga gyvybei liga, ir jo artimųjų gyvenimo kokybės gerinimo priemonės, apimančios kančių palengvinimą, ligos sukeltų simptomų bei kitų ligų valdymą ir prevenciją bei padedančios spręsti kitas fizines, psichosocialines ir dvasines problemas¹⁴.

Pacientas – asmuo, kuris naudojami sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis, nepaisant to, ar jis sveikas, ar ligonis¹⁵.

Paciento atstovas – atstovas pagal įstatymą arba atstovas pagal pavedimą¹⁶.

Registravimo į viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninę sistema / įrankis – internetiniame puslapyje esanti forma, skirta registruoti pacientus stacionarinėms slaugos ir

¹¹ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-393 patvirtinto Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikimo reikalavimų ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo I skyriaus 3.1. papunktis

¹² Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-393 patvirtinto Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikimo reikalavimų ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo I skyriaus 3.2. papunktis

¹³ Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 2 straipsnio 8 punktą

¹⁴ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-14 patvirtinto Stacionariųjų paliatyviosios pagalbos paslaugų suaugusiems ir vaikams teikimo reikalavimų aprašo I skyriaus 2 punktą

¹⁵ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2 straipsnio 9 punktą

¹⁶ Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 2 straipsnio 11 punktą

palaikomojo gydymo paslaugoms bei paliatyviajai pagalbai VšĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninėje¹⁷.

Stacionarinė palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga apima gydymo, slaugos, kitas minimalias sveikatos būklės palaikymo paslaugas / priemones bet kurio amžiaus žmonėms, sergantiems lėtinėmis ligomis, kai yra aiški ligos diagnozė ir nereikalingas aktyvus gydymas bei kontraindikuotina medicininė rehabilitacija. Tai minimalios sveikatos būklės palaikymo paslaugos / priemonės teikiamos pacientui, siekiant išsaugoti individualų fizinį aktyvumą ir pagal galimybes palaikyti organizmo funkcinį pajėgumą¹⁸.

Vegetacinės būklės pacientų slauga – palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga, teikiama asmenims, kuriems yra nustatyta vegetacinė būklė: asmuo nesuvokia savęs ir aplinkos, nereaguoja į išorinius stimulus, bet yra išlikusios gyvybinės funkcijos (širdies veikla, kvėpavimas, kraujospūdis) bei miego ir būdravimo ciklai¹⁹.

¹⁷ Internetinė nuoroda – <https://slauga.kaunas.lt/>

¹⁸ Internetinė nuoroda – <https://www.kgriniausligonine.lt/apie-mus/>

¹⁹ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-393 patvirtinto Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikimo reikalavimų ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo I skyriaus 3.3. papunktis

Išankstinio tyrimo ataskaitos
VšĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo
gydymo ligoninės veiklos vertinimas
2 priedas

Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Išankstinis tyrimas atliktas pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus²⁰.

Dokumentų peržiūra

Nagrinėjome:

- ✓ teisės aktus ir kitus dokumentus, reglamentuojančius audituojamo subjekto veiklą (įstatymai, nutarimai, taisyklės, įstatai, nuostatai ir kt.);
- ✓ Kauno miesto savivaldybės administracijos tvarkas, direktoriaus įsakymus, kitus dokumentus, įrodančius vykdomą kontrolę ir t. t.
- ✓ viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės sudarytas sutartis su Teritorine ligonių kasa;
- ✓ audituojamo subjekto pateiktus dokumentus: tvarkas, sutartis, direktoriaus įsakymus ir t. t.
- ✓ audituojamo subjekto informaciją apie mokamų paslaugų kainas;
- ✓ sveikatos priežiūros įstaigų interneto svetainėse pateiktą informaciją (teikiamų paslaugų pobūdį, įkainius, įstaigų vadovų ataskaitas, finansines ataskaitas ir kt.).

Duomenų analizė

Analizavome viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės, Higienos instituto Sveikatos informacinio centro duomenis, kitų ligoninių, įstaigų duomenis apie:

- ✓ teikiamų paslaugų įkainius ir jų pokyčius;
- ✓ pagrindinius veiklos rodiklius ir jų pokyčius;
- ✓ teikiamų paslaugų poreikį.

Palyginamoji analizė ir aprašomoji statistika taikytos vertinant surinktus audito įrodymus.

Pokalbis

Organizavome susitikimus ir pokalbius su viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės administracijos darbuotojais, Kauno miesto savivaldybės administracijos Sveikatos apsaugos ir E. paslaugų ir informacinių technologijų skyriaus darbuotojais.

²⁰ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“. Internetinė nuoroda –
https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/ISSAI_3000_2016_LTv3_2018_07_02.pdf